

ментал тафаккур ва ҳаёт тарзи, инонч-этикодларнинг белгилари ўз аксини топган.

Марказий Осиё ва Қозғистонда яшовчи туркий халқлар фольклорида нақл жанрининг энг гўзал намуналари мавжуд. Чунки бу халқларнинг тарихий-генетик илдизлари, тили, дини, урф-одат ва анъаналари, маданий қадриятлари ўзаро муштаракдир. Аммо даврлар ўтиши билан муайян ўзига хосликлар ҳам юзага келган. Таъкидлаш керакки, нақлнинг муайян типларини таҳлил қилиш, қиёсий-типологик ўрганиш орқали мазкур жанр генезиси, тарқалиш ареали ва жонли яшаши билан боғлиқ анъаналар ҳам ойдинлашади.

Ўзбек ва қорақалпоқ нақллари бадий хусусиятлари

Адабиётлар

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони. «2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича Ҳаракатлар стратегияси». / «Халқ сўзи». – Тошкент: 2017. 8 февраль.
2. Холмирзаева С. Ақл билан Давлат. – Тошкент: «Ўқитувчи», 1995. 68-б.
3. Жирмунский В.М. Сравнительное литературоведение (Восток и Запад). – Ленинград: «Наука», 1979. – С. 13.
4. Jo'rayev M., Eshonqulov J. Folklorshunoslikka kirish. -T.: «Barkamol fayz media». 2017. 24-б.
5. Максетов Қ. Дастанлар, жыраулар, бақсылар. – Нөкис: 1992. 8-б.
6. Райхл К. Тюркский эпос: традиции, формы, поэтическая структура. – Москва: «Восточная литература», 2008. – С. 25.
7. Снесарев Г.П. Реликты до мусульманских верований и обрядов у узбеков Хорезма. – М.: «Наука», 1969. – С. 326.
8. Қарақалпақ фольклоры. 100 томлык. Том. 83. Аўызеки ғуринлар. – Нөкис: «Билим», 2014. 333-334-б.
9. Ҳоди Зариф. «Ўзбек халқ ижоди» кўп томлигига қирадиган асарларни тайёрлаш принциплари. Ислон шоир ва унинг халқ поэзиясида тутган ўрни. – Тошкент: «Фан», 1978. 128-142-б.
10. Эгамов Х. Туркий халқлар эртақчилик анъаналари алоқалари тарихидан очерклар. – Тошкент: «Ўқитувчи», 1980.

Мазкур мақола ўзбек ва қорақалпоқ фольклоридagi нақлларни ўрганиш масаласига бағишланган. Бунда асосан ўзбек ва қорақалпоқ фольклоридagi «Биринчи бало» ва «Бир бәлеси болмаса, шүдигарда балык не жесин!» нақл(причталар) таҳлилга тортилган. Иккала қардош халқ нақллари қиёсий типологик жиҳатдан таҳлил қилиниб, мисоллар асосида хулоса чиқарилган.

РЕЗЮМЕ

Статья посвящена изучению узбекских и каракалпакских народных притч. В основном анализируются узбекские и каракалпакские народные притчи «Биринчи бало» ва «Бир бәлеси болмаса, шүдигарда балык не жесин!». Переводы двух братских народов были проанализированы сравнительно-типологической точки зрения, и на основе примеров были сделаны выводы.

SUMMARY

This article is devoted to the study of Uzbek and Karakalpak folk parables. The Uzbek and Karakalpak folk parables «Биринчи бало» ва «Бир бәлеси болмаса, шүдигарда балык не жесин!» («First trouble» and «If there is no trouble, how the there is fish!») are mainly analyzed. Translations of two fraternal peoples were analyzed with a comparative typological point of view, and conclusions were drawn based on examples.

ҚАРАҚАЛПАҚ ФӨЛЬКЛОРЫНДА ЛАП ЖАНРЫН ҮЙРЕНИЎДИҢ ӘҲМИЙЕТЛИ МӘСЕЛЭЛЕРИ

Ж.Бердимуратов - магистрант

Әжсинияз атындағы Нөкис мәмлекетлик педагогикалық институты

Таянч сўзлар: адабиёт, фольклор, санъат, импровизация, импровизатор, ижрочилар, кизиқчилар.

Ключевые слова: литература, фольклор, искусство, импровизация, импровизатор, исполнители, юморист.

Key words: literature, folklore, art, improvisation, improviser, performers, humorist.

Қарақалпақ халқының мәдени турмысында халықтың көркем аўызеки дөретпелери: халық қосықлары, ертеклер, аңыз-әпсаналар, жумбақлар, нақыл-мақаллар, терме-толғаулар, дәстанлар рухый азығы болып әуладтан-әуладқа жетип қиятырған бай рухый ғәзийнеси болып табылады. Мине, усы көркем аўызеки дөретпелер әдебиятшы алымлар тәрәпинен жыраў-бақсылар, ертеқшилер, әңгимешилер, шежірешилерден, лаққы хәм лапгөйлерден жыйналып, баспасөзде жәрияланып, басым көпшилик жанрлар ҳаққында баҳа берилип, арнаўлы илимий жумыслар алып барылды. Бул көркем аўызеки дөретпелердиң жанрлық, идея-тематикалық көркем-эстетикалық дәреклери үйренилди. Усындай бай рухый ғәзийне-миздиң ишинде өз алдына жанрлық түрге ийе болған лап сөзлер ямаса лаплар әдебияттаныў илими көзқарасынан үйренилмеген жумыслардың бирине елге шекем айланып қалмақта. Лаплар ямаса лап сөзлер-өзиниң дәретиўшилерине ийе көркем әдебий сиз. Оның атқарыўшысы (лапгөй) саз инструментисиз-ақ гейде гештек-отырыспаларда, байрам сейиллеринде жас жигит-қызларға күлки ойын-заўық инам етиў хәм көркем-эстетикалық тәсир жасаў ушын халықтың мәдени турмысында жасап қиятырған жанр болып табылады.

Фольклор шығармаларға тән айрықша белгилерди орыс илимпазы А.Н.Веселовский:- «Хәр бир фольклорлық дөретпелердиң өзгешелик айрықшалықлары болады. Негизинде, биз ең алды менен фольклорды синкрет-

қиёсий таҳлили ҳар икки халқ нақлларида хәм атроф-мухит ҳодисалари, инсоннинг тийнати ҳақидаги миллий ва умумбашарий қарашлар ифодаси мохияти талқинларини аниқлашға имкон беради. Ўзбек ва қорақалпоқ нақллари қиёсий-типологик таҳлил қилиш асносида уларнинг муштарак жиҳатлари ва локал хусусиятлари янада ёркинроқ намоён бўлады.

Таҳлил қилинган юқоридаги нақллардан чиқадиган хулоса шуки, инсон хамма вақт инсонийлик қиёфасини йўқотмаслиги, инсоний фазилатларни юқори қўя билиши керак. Нақллардаги воқеалар қайси образларда гавдаланмасин, хаммасида хам эзгу ният, инсонлар орасидаги меҳр-мухаббат ўз ифодасини топган.

тикалық-искусство (өнер) деп қараўымыз шәрт. Оның (фольклордың) бойында халықтың салт-дәстүри, турмысы, театр, сөз, нама және хәр қыйлы формада айтылатуғын қосықлар өнери, атқарылыўы бир-биринен дараланбай, бир тутас түринде көринеди»- деген еди [3:200]. Демек, қарақалпақ фольклорында лап жанры импровизациялық усылар менен дәретилюи хәм атқарылыўы көзге тасланады. Атқарыўшы яғный лапгөй импровизатор болмаса, ол лап әңгимени қызықлы, күлкили, қонымлы етип атқара алмаўы мүмкин. «Импровизация усылы көркем өнердиң барлық түрлеринде (көркем әдебият, музыка, театр, жиповис, хореография) бар болған көркем әдебий қубылыс болып табылады. Бул көркем әдебий қубылыс таярлықсыз суўырып салыў, хәзир жуўаплы, төкпе талант, тәбийғый таланттың сол заматта туўылыўы, сөз тапқырлығы қасийетлерине ийе болады» [1:40-41; 2:152].

«Лаплар жанрлық жақтан күлкили әңгимелерге (анекдотларға) жүдә жақын турады. Бирақ, оларда күшли гиперболалық, фантастикалық элементлердиң пайдаланыўы хәм диалог тийкарында қурылыўы лапларды күлкили әңгимелерден (анекдотларға) ажыратып турады. Күлкили әңгимелер ғалабалық күшли болса, лаплар тийкарынан профессионал атқарыўшылар тәрәпинен аскияшы (лаққы) хәм қызықшылар репертуарында көзге тасланады.» [4:22].

Лаплар лапгөйлер тәрәпинен импровизациялык усыллар арқалы дөретилип, халқымыздың мәдениет турмысында түрлі хәдийселер ҳаққында гиперболалық асыра сүүретлеулер арқалы дөретилип келинген. Хәр қандай айтылған лап сөз жүйели тийкарға ийе болады. Сонлықтан да, лапларда турмыслық факторлар менен байытылғанлығы, көлеми, сюжет-композициясы, идея-тематикасы, дөретилиу хәм атқарылуы, импровизациялық дәстүри бойынша жүйели сөзлерге жакын келеди. Лаплардың қахарманлары әпиұайы пуқаралар, турмыслық предметлер, хәдийселер, белгили бир ўақыялар ямаса затлар хәм т.б. жанлы-жансыз буйымлар болып табылады. Онда ўақыялар бастан-аяқ лап түрінде сүүретленеди. Лап жанры хәм оның атқарыушылары болған лапгөйлердің максети адамларға ой салыу, дурыс пикирлеудің әхмийетин дәлиллеу, дөгерегиндеги болып атырған ўақыяларға исеним туйғыларының бекемленіуді тәмийинлеу болып табылады. Олар тутасы менен гиперболизмге, фантазияға оғада бай болады. Лаплар тәсиринде ҳақыйкатлықтың кәдир-қымбаты баҳаланады. Лаплар баспасөз бетлеринде аз да болса жәрияланып киятырса да, арнаўлы түрде жәрияланбаған. Бүгинги күни хәзирги әдебий процесте, көркем-эстетикалық музыкалы шоу, театрластырылған юморлық-сатиралық (интермедия, сахналық көринис, «Саўға», «Қуўнақлар хәм зийреклер» шоу бағдарламаларында) сахналастырылған шығармаларда, соның менен бирге, гейпара жағдайларда бундай лап сөзлерди жол жөнекей автобусларда, отырыспаларда, той-мерекелерде еситип, тыңлап хәм көрип жүрмиз.

Лап жанры қарақалпақ фольклористика илиминде арнаўлы түрде илимий изертлеу жумысы болмады. Бирақ, лаплар барлық фольклорлық мийраслар менен бирге халық аўзынан жазып алынып Өзбекстан Республикасы Илимлер Академиясы Қарақалпақстан бөлими Н.Дәўқараев атындағы гуманитар институтының қолжазбалар фондында сақланып келинген. Мине, усы институт қолжазбалар фондында сақланып келинген қолжазбалар фольклорист алымлар тәрәпинен қайта көрип шығылып, үйренилип, халық массасына, илимий жәмийетшиликке усыныу ушын 2007-жылдан баслап «Қарақалпақ фольклоры» сериясы менен баспадан жәрияланып келинбекте. Лаплар жәрияланып атырған усы қарақалпақ фольклорының 84-томында (Нөкис: «Илим» баспасы, 2014-жыл 77-87-томлар) жарық көрди. Бул томда «Айдос пенен Жумағұл мерген» (P-450, №176393), «Усыған аспай, көлге асаң ба?» (P-533, №176476), «Көкнаршылар» (P-534, №176477), «Өмирбектиң бир лапгөйге ушырасыуы» (P-534, №176477), «Өмирбектиң шәкирти» (P-453, №176396), «Өмирбектиң кызы» (P-533, №176476), «Қудайберген лапгөй» (P-589, №180082), «Бултқа тийген бой» (P-450, №176393), «Өмирбектиң баласы» (P-450, №176393), «Әкесин жеңген бала лапгөй» (P-450, №176393), «Сақпан» (P-1299, №183812), «Жайын» (P-1299, №183812), «...Ол өгиз бе еди» (P-588, №180401), «Көргенинди айт» (P-141, №50413), «Қарақалпақтың бөлиниуи (P22a, №82401), «Жолаўшының шәрти» (P22a, №82401), «Айыплы күзе», (P-448, №176391), «Мыр дейсең бе?» (P-535, №176478), «Балық бол-ә енеғар!» (P-535, №176478), «Алданған хан» (P-535, №176478), «Еки көкнаршы» (P-535, №176478), «Қарәәт пенен сөйлесіу» (P-535, №176478), «Молланы жылатқан шопан» (P-535, №176478), «Тарыдан бос

қалған адам» (P-535, №176478) сыяқлы 24 лаплар ямаса лап сөзлер жәрияланған.

Мине, усы қарақалпақ фольклорының 84-томында жарық көрген лапларды жанрлық, идея-тематикалық хәм көркем-эстетикалық дәреклерин үйрениу, изертлеу қарақалпақ фольклористика илиминің актуаль мәселелеринің бири болып табылады. Усы томда жәрияланған «Өмирбектиң бир лапгөйге ушырасыуы» деп аталған лап әңгиме бизиң итибарымызды тартты: Мысалы: «Өмирбек заманында бир лапгөй болып, ол Өмирбекти көриуе қуштар екен. Бир күни базарда ол Өмирбек пенен ушырасып қалыпты да, Өмирбекке өзін шәкирт етип алыуды өтинипти.

Өмирбек:

«Ол жағын көре берермиз. Бүгин екеуимиз базардан бирге аўылға қайтамыз, - депти.

Жолда киятырып Өмирбек лапгөйден әдеуир жерге озып кетипти. Өмирбектиң алдынан бир топар адам шығып:

«Базарда қандай қызықлы ўақыялар болды, не арзан, не қымбат?» - деп сорапты.

Сонда Өмирбек:

«Базардың нырқы өз турысында дә, бирақ базардың қапталындағы көлге от тийип, көл қамысларының бәри өртенип кетти, - деп жуўап қайтарыпты.

Хайран болған жолаўшылар не дерин билмей киятырса, алдынан лапгөй шыға келипти. Олар лапгөйди иркип турып:

«Жаңағы бир адамнан базардың хабарын сорап едик, ол бизлерге көлге от тийди дей ме, әйтеуир, болмаған өтирикти айтты, өзиниң дени саўы ямаса жили екенин айыра алмады, сиз базарда болған болсаңыз, айтып берин, - депти.

Сонда лапгөй:

«Көлге от тийгени ырас шығар, бүгин базарға түскен балықлардың бәриниң куйрық-қалашлары күйип қалған екен,-депти.

Жолаўшылар инанарын да инанбасында билмей, жөнине кетипти.

Өмирбек изинен жеткен лапгөйдиң жолаўшыларға берген жуўабын билип алыпты да, шәкирт етип алыуға келисим берипти.» [5:422].

Лап сөзлер күлкили сөзлер (анекдотлар) менен араласып келгенлиги сыяқлы бул жанрлардың атқарыушылары да оғада талантлы, сөзге шешен, дилуар, бир еситкенин умытпайтуғын қатықулақ, шебер сөзли, хәр гәпти куйқылжытып, асыра айта (гиперболалық) алатуғын адамлар болған. Лап сөзлердиң мазмунының, идеясының, сюжет хәм көркемчилигиниң тәсир күши айтылуына, атқарылуына байланысly. Биз жоқарыда мысал етип көрсетип өткен «Өмирбектиң бир лапгөйге ушырасыуы» лап әңгимеси бүгинги күнге шөкөм өз кунын жойтпай жасап келген. Бул лап әңгимени гештек-отырыспаларда сөзге тақыўа жигитлер тәрәпинен атқарылып, жыйналған көпшилиқ жас жигит-қызларды күлкіге бөлеген.

Улыўма айтқанда бундай лап әңгимелер инсанияттың жәмийетлик турмысында, жас жигит-қызлардың гештек-отырыспаларында, байрам сейиллеринде, той-тамашаларда, жол-жөнекей гейде сәўбетлесіулерде күлки туўдырыу, күлгиге бөлеу сыяқлы көркем-эстетикалық тәсир көрсетиу менен бирге, адамзаттың ой-пикир, қыял сүриу дүнәсын раўажландырыудан ибарат.

Әдебиятлар

1. Ахметов С., Бахадырова С. Фольклорлық терминлердиң қысқаша сөзилиги. -Нөкис: «Билим», 1993, 40-41-б.
2. Ахметов С., Есенов Ж., Жәрімбетов Қ., Әдебияттануы атамаларының орысша-қарақалпақша түсіндірме сөзлиги. -Нөкис: «Билим», 1994. 152-б.
3. Веселовский А.Н. «Синкретизм древнейшей поэзии и начала дифференциации поэтических родов». Вкп. Историческое поэтика. -Л.: 1940. -С. 200.
4. Рүзимбетов С., Руўзимбетов Х. Фольклор атамалари қисқача лугати. -Урганч, «УрДУ», 2007. 22-б.
5. Қарақалпақ фольклоры (көп томлық: 77-87-томлар: 84 том). -Нөкис: «Илим», 2014. 422-б.

РЕЗЮМЕ

Қорақалпоқ оғзаки ижодида лофлар жанр моҳиятидан латифага жуда яқин. Бирок, уларда кучли муболағаларнинг ишлатилиши ва диалог асосига қурилиши лофларни латифалардан ажратиб туради. Лофлар аксарият профессионал ижрочилар томонидан айтилиб, асосон аскиячи ва кизикчилар репертуарида кўзга ташланади. Мақолада мана шу алоҳида аҳамият касб этган лофларнинг жанрий хусусиятлари, пайдо бўлиш манбалари, шаклланиш босқичлари, адабий ривожланиш тарихи сўз этилган.

РЕЗЮМЕ

В каракалпакском устном искусстве лофты очень близки анекдотам по сути жанра. Однако использование в них сильных выражений и построение их на основе диалога отличает чердаки от анекдотов. Лофы поют большинство профессиональных исполнителей и в основном представлены в репертуаре аския и любительской музыки. В статье рассматриваются жанровые особенности этих батонов, источники их происхождения, этапы формирования, история развития литературы.

SUMMARY

In Karakalpak oral art, lofts are very close to anecdotes in the essence of the genre. However, the use of strong expressions in them and their construction on the basis of dialogue distinguishes attics from anecdotes. Lofs are sung by most of the professional performers and are mainly represented in the repertoire of askia and amateur music. The article examines the genre features of these loaves, the sources of their origin, the stages of formation, the history of the development of literature.

ИСТИҚЛОДАН КҮЧ ОЛГАН КҮНГИЛ

Р.И.Ибрагимова - катта ўқитувчи

Тошкент давлат аграр университети Нукус филиали

Таянч сўзлар: мустақиллик, ҳикоя, мисра, ватан, Орол, туйғу, рух, кўнгил.

Ключевые слова: независимость, рассказ, полустихие, Родина, Арал, эмоции, дух, душа.

Key words: independence, narrative, line, homeland, Aral, motherland, emotion, spirit, soul.

Ушбу мақолада Раёно Рахмон кизининг мустақиллик йилларида яратилган асарларидан бири «Рух ман-заралари» китобига киритилган ҳикоя, лавҳаларининг ўзига хос мавзу ранг-баранлиги, бадиийлик хусусиятларини таҳлилга тортишга ҳаракат қиламиз. Маълумки, Қорақалпоғистонда туғилиб вояга етган ҳар бир ижодкор асарларида Орол муаммоси ўзига хос мавзу сифатида акс этади. Муаллифнинг ушбу китобида ҳам Орол мавзусига бағишланган мақолаларини, ҳикояларини ўқиймиз. Бу мавзулар баёнида ижодкорнинг дардли кўнгил кечинмалари тасвирланади. «Бобомерос тупрок» мақоласида қари мўсафид тилидан баён қилинган фикрлар тасвири берилади. «Ватан! Ватан!» - деб кўкка кўл чўзиб ҳайқирганингнинг фойдаси йўқ. Ватан дегани ўзи бу нима? Ватан бу туғилиб ўсган тупроғинг, уйинг, жойинг, дўстларинг» [1:51]. Бу фикрларининг тасдиғини муаллиф бир қанча кичик - кичик ҳикояларни мисол келтириш билан инсонларнинг ватан ҳақидаги тушунчаларини, ватан ҳақидаги муқаддас туйғуларини кўрсатиб беришга ҳаракат қилади. Инсон ўзи туғилиб ўсган тупроғини ҳар қандай ҳолатда асрашини, ташлаб кетолмаслигини бадиий тарзда тасвирлаб беради. «Ватан дегани балки шудир. Ота-она ҳоки қўйилган тупрокка меҳр, эхтиромдир. Балки инсоннинг «Сени яхши кўраман, тупроғим» деб айтмаган, айтиши ортиқча бўлган, қалбининг энг нозик торларидан жой олган сўзидир одамнинг. Чиндан ҳам бу туйғу сўзга қандай кўчсин? Бу туйғулар олдида сўз ожиз. Муҳаббат, меҳр, қалби иши, қалб мулки, қалбнинг овозсиз мусиқаси эмасми, ахир» [1:53] - дегани инсон дил тубидан баралла айтилган фикрларни мўсафид тилидан китобхонга жуда таъсирли шаклда етказиб беришни урдалаган. Бу фикрларни баён қилишда сўзларни ҳам ўз ўрнида маҳорат билан қўллаш баробарида образ танлашда ҳам жуда тўғри йўл танлаган. Воқеаларнинг мўсафид тилидан айтилиши ҳам, айнан Орол фожиаларини ўз кўзи билан кўрган инсон сиймосида бор ҳақиқатлиги билан намоён бўлади. Оролбўйлари ҳозир хувилаб қолгани, денгиз гурқираб турган пайтларда мамлакатимизнинг турли бурчакларидан одамлар ишлашга келгани, лекин кейинчалик бу ерларга ишлаш учун келган одамлар аллақачон бу қум, чанг, шўр тузларга чидамай ўз юртларига қайтиб кетганлиги, лекин ота - боболар ҳоки бўлган тупрокни фақат бу қадимий заминнинг қадр - қимматини англай олган инсонлар тарқ эта олмаганликларини дард изтироб билан тасвирлаб берадиган экан мўсафид тилидан шундай дейди: «...бизнинг бу ерларда ота қабрларимиз бор. Бир томчи имкон бор экан, биз бу ерлардан воз кечолмаймиз. Бу ерлар бизларга бобомерос-Ватан!».

Ҳақиқатга тик боқиб қаралса, албатта, бу қум бўронлари, шўрхок туз ҳавосидан нафас олиб яшаётган аҳоли айнан мана шу ота тупрокни ардоқлагани, оталар, хокига эҳтиромни туфайли бу жойларни ташлаб кетолмасдан, яна обод қилиш учун умид боғлаб, мардонавор қурашиб келмоқда. Табиат ўз куч-қудратини кўрсатишда давом этмоқда, лекин Ватан дея сажда қилган Орол бўйи халқлари ҳали ҳануз катта умид ва ишонч билан олға интилаётгани унинг кейинги мақолаларида ўз аксини топган. Ушбу мақолада Орол сувининг қамайиши билан бутун табиат, инсоният, ҳайвонот оламига қанчалар зарар етказилаётгани, табиатнинг инсонлардан ўч олиши бир қанча мисоллар асосида тасвирлаб берилар экан, албатта мана шу халқ ҳаётига оид лавҳалардан фойдаланади ва муаллиф ижодида қорақалпоқ миллий калорити акс этиб туради.

Муаллиф «Холоскор» ҳикоясида ҳам ўз услубига содиқ қолган ҳолда кўнгил мулки ҳақида баён қилади. «Бадиий асарда ҳикоя эпик жанри ривожланиб келди. Ҳикоя кўпинча муайян ижтимоий шароит учун хос бўлган битта, баъзан бир неча кичик воқеани акс эттирувчи, характерни кўпинча тайёр ҳолда кўрсатувчи жанр ҳисобланади.» [2:221]. Кўнгил мулки бу ҳар бир одамнинг ўзигагина аён бўлган, эслаганда эзилиб кетадиган, юрагининг аллақачонини кемириб турадиган муҳаббат яраларининг залвори-ю, муҳаббатнинг илоҳийлигини қисқагина ҳикояда оддийгина учта образ суҳбати-ю, кўнгил кечинмаларида акс эттиради. Кўнгил сирли олам, унинг қалитини топган пайт у бу оғир дарддан халос бўлиш мумкинлиги, акс ҳолда бу азоб инсонни не қуйларга солиши реал воқеалар тарзида таъсирли акс этирилган. Муҳаббат, бир-бирига ҳурмат, бир-бирини тушуниш, инсоний фазилат эканлиги улуғланган.

Шундай ҳикояларидан яна бири «Изҳор» ҳикоясидир. Ҳикояда ижод аҳлининг ўзига хос табиати, оддий одамлар, дўстлар орасидаги самимий муносабатлар тасвирланар экан, мусаввир тасаввурлари ҳикояда асосий таҳлилга тортилувчи ҳолат сифатида акс этади. Бу ҳолат фақат ижод аҳлидагина содир бўлиши табиий, бу нақадар гўзал тасвир эканлиги эса муаллифнинг ижодий эстетик ғояларининг нақадар юқорилигидан дарак беради. Бу туйғуларни фақат ҳис қилиш мумкин, тушуниш эса қийин. Суратнинг ёмғирлар остида пайдо бўлиши, мусаввирнинг ҳаёлидаги ҳолатни қоғозга тушириши китобхонни уйга толдирадиган, диққатини тортадиган ҳолатдир. Лекин буни оддий одам ҳеч қачон ҳис қила олмайди ва бу ҳолатни шунча машаққатлар билан чизилган суратнинг кадрига етмаган дўсти уйидаги ҳолат билан тасвирлар экан, асарни минг